

Huvudman

NTI Gymnasiet Macro AB
Org.nr. 556120-3679
info@ntig.se

Beslut

Datum 2025-05-23
Dnr SI 2024:896
Sida 1 (14)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Drottning Blankas Gymnasieskola Nacka 2 (tidigare NTI Gymnasiet Nacka Strand) i Nacka kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 11 juni 2024.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 genomfört en tillsyn av NTI Gymnasiet Nacka Strand (som sedan höstterminen 2024 bytt namn till Drottning Blankas Gymnasieskola Nacka 2) i Nacka kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande poängplan, timplan, arbetsplatsförlagt lärande (apl), bedömning och betygssättning, tillgång till elevhälsa samt tillgång till lokaler och utrustning.

Skolinspektionen har den 11 juni 2024 beslutat att förelägga NTI Gymnasiet Macro AB att senast den 14 oktober 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande poängplan och timplan för el- och energiprogrammet, utbildning i apl på el- och energiprogrammet samt bedömning och betygssättning. Vidare har Skolinspektionen tilldelat NTI Gymnasiet Macro AB en anmärkning rörande tillgång till elevhälsa.

NTI Gymnasiet Macro AB har den 15 oktober 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Vid skolbesök den 12 november 2024 har Skolinspektionen genomfört intervjuer med elever och undervisande samt apl-ansvariga lärare på el- och energiprogrammet. En digital intervju med rektorn och den biträdande rektorn för el- och energiprogrammet har ägt rum den 20 november 2024. Huvudmannen har den 27 mars 2025 inkommit med kompletterande uppgifter och dokumentation i ärendet.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om NTI Gymnasiet Macro AB har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Poängplan och timplan för el- och energiprogrammet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att utbildning på el- och energiprogrammet som påbörjats från och med höstterminen 2023 nu omfattar 2 800 gymnasiepoäng, varav kurser inom gymnasiegemensamma ämnen omfattar 900 gymnasiepoäng och kurser inom programfördjupning omfattar 800 gymnasiepoäng. Kurserna svenska 2 och 3 samt engelska 6 ingår i de gymnasiegemensamma ämnena.

Huvudmannen har till sin redovisning bifogat aktuella timplaner för årskurs 1 (IT24) och årskurs 2 (IT23) på el- och energiprogrammet med inriktning dator- och kommunikationsteknik vid Drottning Blankas Gymnasieskola Nacka 2. Av timplanerna framgår att utbildningen omfattar 2 725 timmar för IT24 och 2 732 timmar för IT23. Av timplanerna framgår vidare antalet undervisningstimmar för samtliga kurser och hur undervisningstiden i kurserna ska fördelas över läsåren.

Enligt huvudmannen följer rektorn och skolchefen upp undervisningstiden via planeringssystemet Plan Digital och det administrativa systemet SchoolSoft. Huvudmannen uppger att undervisningstiden löpande kan anpassas för att säkerställa att den garanterade undervisningstiden uppnås. Huvudmannen uppger vidare att uppföljning av den garanterade undervisningstiden kommer ske varje år i samband med tjänsteplaneringen för kommande läsår.

Rättslig reglering

Av 16 kap. 3 § skollagen (2010:800) framgår att ett yrkesprogram ska innehålla det som krävs för att eleverna ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå.

Av 16 kap. 18 § skollagen framgår att eleverna har rätt till ett minsta antal undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Den garanterade undervisningstiden för elever på yrkesprogram som omfattar 2 800 gymnasiepoäng är 2 720 undervisningstimmar. För elever som har valt bort delar av det som krävs för grundläggande behörighet enligt 3 § minskas den garanterade undervisningstiden i motsvarande omfattning.¹

Av 4 kap. 22 § gymnasieförordningen (2010:2039) i dess tidigare lydelse framgår att för nationella program i gymnasieskolan beslutar

¹ Bestämmelserna i 16 kap. 3 och 18 §§ skollagen trädde i kraft den 1 januari 2023 genom lag (2022:275). Lagen tillämpas för första gången på utbildning som påbörjats höstterminen 2023.

huvudmannen om antalet undervisningstimmar för varje kurs, varje ämnesområde och gymnasiearbetet samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren. Huvudmannen ska redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid.²

Av 4 kap. 23 § gymnasieförordningen i dess lydelse mellan den 1 januari 2023 och den 1 januari 2024 framgår att yrkesprogrammen ska innehålla kurserna svenska 1, 2 och 3, eller svenska som andraspråk 1, 2 och 3, och engelska 5 och 6. En elev på ett yrkesprogram får välja bort kurserna svenska 2 och 3, eller svenska som andraspråk 2 och 3, och engelska 6.³

I bilaga 2 till skollagen återfinns poängplanen för nationella program i gymnasieskolan och i bilaga 1 till gymnasieförordningen finns ytterligare bestämmelser om de nationella programmens inriktningar. Vilka kurser som ska ingå i el-och energiprogrammet och dess inriktningar framgår av bilaga 1 till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2010:40) om kurser för el- och energiprogrammet. Enligt Skolverkets beslutade programstruktur för el- och energiprogrammet med inriktning dator- och kommunikationsteknik som gäller för elever som påbörjat sin utbildning från och med den 1 juli 2023 ska programmet omfatta följande:

Kurser inom gymnasiegemensamma ämnena - 900 gymnasiepoäng
Kurser inom programgemensamma ämnena - 400 gymnasiepoäng
Kurser inom inriktningen dator- och kommunikationsteknik - 400 gymnasiepoäng
Kurser som erbjuds som programfördjupning - 800 gymnasiepoäng
Individuellt val - 200 gymnasiepoäng
Gymnasiearbete - 100 gymnasiepoäng

Som kurser inom de gymnasiegemensamma ämnena ska bland annat kurserna engelska 5 och 6 ingå.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att NTI Gymnasiet Macro AB har vidtagit åtgärder i enlighet med Skolinspektionens föreläggande och att verksamheten uppfyller författningarnas krav vad gäller poängplan och timplan. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

² Bestämmelserna i 4 kap. 22 och 23 §§ gymnasieförordningen har nya lydelse från den 1 januari 2024 genom förordning (2023:654). Förordningen tillämpas för första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

³ Bestämmelsen i 4 kap. 23 § gymnasieförordningen i dess lydelse före den 1 januari 2024 trädde i kraft den 1 januari 2023 genom förordning (2022:1105) och (2022:1545). Förordningen tillämpas för första gången på utbildning som påbörjats höstterminen 2023.

Utbildning i arbetsplatsförlagt lärande (apl) på el- och energiprogrammet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Omfattningen av apl

NTI Gymnasiet Macro AB uppger i redovisningen att huvudmannen har gjort en genomlysning av arbetet med apl, under ledning av den nya skolledningen som tillträdde inför höstterminen 2024. Genomlysningen har bland annat lett till intern kompetensutveckling, införande av apl-loggar för uppföljning av apl samt kontinuerliga avstämningar med skolledningen för att underhålla utvecklingsarbetet.

Huvudmannen har till sin redovisning bifogat dokumentation i form av en apl-logg över apl-platser för samtliga 20 elever som går i årskurs 3 (IT22) på el- och energiprogrammet. Dessa elever hade pågående apl vid tidpunkten för huvudmannens redovisning. Av dokumentationen framgår elevernas apl-plats, kontaktuppgifter till handledare på arbetsplatsen, apl-ansvarig lärare, antalet genomförda och planerade apl-dagar för läsåret 2024/25 samt vilka kurser som genomförs som apl. Av dokumentationen framgår vidare antalet genomförda apl-dagar under läsåret 2023/24. Huvudmannen har även bifogat en lista över tänkbara apl-platser för samtliga 16 elever som går i årskurs 2 (IT23) på el- och energiprogrammet, vars apl-period för läsåret 2024/25 inte hade påbörjats vid tidpunkten för huvudmannens redovisning.

Samtliga elever i IT22 och IT23 kommer enligt huvudmannen att ha en tilldelad apl-plats. Eleverna kommer att ha spenderat cirka 80 dagar (16 veckor) på apl när all apl under utbildningen är genomförd. Huvudmannen uppger att den nya skolledningen har förtydligat att elever ska ha sin apl ute på en arbetsplats.

Elever i årskurs 3 uppger i intervju att de har apl två hela dagar i veckan, på onsdagar och torsdagar. Eleverna uppger vidare att de påbörjade sin apl-period för årskurs 3 i början av höstterminen och att apl-perioden sträcker sig fram till påsklovet. Alla elever i klassen uppger ha fått en apl-plats. Eleverna berättar vidare att alla elever har apl under samma period, men att fyra elever i klassen fick sina apl-platser sent och därför påbörjade apl tre veckor efter övriga elever. Enligt eleverna är det både skolan och de själva som ordnar en apl-plats. Om en elev inte kan hitta en apl-plats hjälper skolan till. Eleverna uppger att det är skolan som har hittat de flesta apl-platserna.

Lärare och rektorn uppger i intervju att eleverna på el- och energiprogrammet har apl hela vårterminen i årskurs 2 och hela höstterminen i årskurs 3, men för nuvarande årskurs 3 är apl-perioden

förlängd fram till påsklovet. De elever som fick för lite apl i årskurs 2, får mer apl nu i årskurs 3 som kompensation. Rektorn uppger att det stämmer att fyra elever i årskurs 3 påbörjade apl senare än övriga elever. Enligt rektorn ska dessa elever få vara på sina apl-platser på en studiedag samt ta igen tid vid andra tillfällen såsom jullov och påsklov.

Rektorn uppger att årskurs 2 ska ha apl under hela vecka 49 och 50 och sedan en dag i veckan under hela vårterminen 2025. Nuvarande årskurs 2 kommer sedan att ha apl två dagar i veckan i årskurs 3 under höstterminen och fram till sportlovet. Rektorn förklarar att skolan har lagt ut lite mer tid på apl än minimikravet på 15 veckor, så att eleverna kan vara sjuka någon dag eller borta vid behov men ändå få sina 15 veckors apl.

Huvudmannen har den 27 mars 2025 skickat in kompletterande uppgifter i ärendet, bland annat dokumentation i form av apl-loggen för IT23. Av dokumentationen framgår att samtliga elever i årskurs 2 hade genomfört 26–30 dagars apl under höstterminen 2024 och vårterminen 2025 fram till vecka 13, bortsett från tre elever som hade fått apl i mindre omfattning. En representant för huvudmannen har i ett samtal med Skolinspektionen den 31 mars 2025 uppgett följande. För några av eleverna i IT23 visade det sig redan när eleverna skulle påbörja sin apl-period att apl-samordnaren inte hade ingått några avtal om apl-plats för eleverna. För andra elever visade det sig vid avstämningssamtal att eleverna inte hade fått arbeta med allt centralt innehåll som förlagts till apl. Eleverna har därför fått nya apl-platser. Samtliga elever uppges nu ha fungerande apl-platser och huvudmannen samt rektorn och den biträdande rektorn följer kontinuerligt upp elevernas apl-platser för att säkerställa att de får 15 veckors apl och att de kan genomföra det centrala innehållet som ska behandlas under apl.

Utbildning som genomförs på apl

Huvudmannen uppger i redovisningen att rektors beslut om vilka kurser som är förlagda till apl dokumenteras i apl-loggen. Av bifogad apl-logg för IT22 framgår vilka fyra kurser som är förlagda till apl för årskurs 3 under läsåret 2024/25, tillsammans med det centrala innehållet som ska genomföras på apl i dessa kurser. Det framgår även när samverkan mellan lärare och handledare om lärandemålen samt vad eleven ska lära sig under sin apl har skett. Huvudmannen har även bifogat ett utdrag ur apl-loggen för IT23, av vilket det framgår vilka fem kurser som är förlagda till apl för årskurs 2 under läsåret 2024/25 och vilket centralt innehåll i kurserna som ska behandlas inom apl.

Bland eleverna i årskurs 3 uppger samtliga elever i en intervjugrupp att deras apl-platser är relevanta utifrån de kurser som de läser och att de får göra kvalificerade arbetsuppgifter. På fråga om vilka kurser som ingår i apl uppger eleverna samma kurser som enligt rektorns beslut är förlagda till apl. Ingen av eleverna känner till någon elev som sedan början av läsåret

2024/25 har varit på en arbetsplats där de inte har kunnat genomföra det kursinnehåll som är förlagt till apl. I en annan intervjugrupp uppger dock tre elever att uppskattningsvis har endast 30 procent av arbetet som de har genomfört på sina apl-platser haft koppling till utbildningen. Dessa elever uppger att det är oklart om de kommer att kunna tillgodogöra sig alla kunskaper som det är tänkt att de ska lära sig under apl-perioden. De uppger att ytterligare en elev i klassen har sin apl-placering på en av de två aktuella arbetsplatserna.

En lärare, som undervisar i samtliga kurser som ingår i apl för årskurs 3, uppger att lärarens uppfattning är att alla apl-platser för årskurs 3 är relevanta. Läraren förklarar att läraren vet vad eleverna gör på sina apl-platser, eftersom eleverna har en apl-loggbok där de för in uppgifter om detta. Läraren uppger dock att det kan stämma att de två nämnda arbetsplatserna inte har kunnat erbjuda eleverna så många IT-relaterade uppgifter.

Rektorn berättar vid intervju att uppgifterna om de bristfälliga apl-platserna har kommit till rektorns kännedom efter Skolinspektionens besök. Såsom rektorn har förstått det har flera elever varit på samma apl-plats och fått turas om att göra de mer kvalificerade uppgifterna. Enligt rektorn har skolan en tät uppföljning av apl-platserna. En lärare har besökt den ena apl-platsen och pratat med handledaren om vad eleverna ska göra och en annan lärare ska besöka den andra apl-platsen. Rektorn uppger att om situationen vid apl-platserna inte förbättras får skolan hitta nya apl-platser åt eleverna.

Huvudmannen har den 27 mars 2025 uppgett att skolan har följt upp det arbetsplatsförlagda lärandet för de fyra berörda eleverna. I uppföljningar av elevernas apl-loggar och i avstämningssamtal med elevernas mentor har det visat sig att arbetsuppgifterna som skolan och arbetsplatserna kommit överens om inte fullt ut har utgått ifrån det centrala innehållet i apl-kurserna. Undervisande lärare och apl-samordnaren har kontaktat arbetsplatserna och förtydligat överenskommet centralt innehåll för eleverna och handledarna för att säkerställa att eleverna får relevanta arbetsuppgifter. Skolan har bedömt att den ena arbetsplatsen endast har möjlighet att erbjuda en kvalitativ apl-plats, vilket lett till ett byte av apl-plats för en elev.

Apl under ledning av handledare

Huvudmannen uppger i sin redovisning att som en del av att säkerställa apl-handledarens lämplighet görs en riskbedömning enligt skolans rutin. Av den bifogade rutinen framgår att ansvarig apl-lärare ska se om det finns en utsedd lämplig handledare till eleven. Det framgår dock inte av rutinen hur skolan ska genomföra bedömningen av handledarens lämplighet. Av bifogad apl-logg för IT22 framgår att en bedömning av samtliga

handledares kunskaper och erfarenheter är gjord och det framgår även datum för när respektive apl-handledare har kontrollerats av skolan.

Samtliga intervjuade elever i IT22 uppger att de har en utsedd handledare på arbetsplatsen och att de anser att deras handledare har nödvändiga kunskaper om mål och kunskapskrav och även i övrigt är lämplig som handledare. Merparten av eleverna uppger att handledarna är införstådda i vad eleverna ska lära sig och hur deras kunskaper ska bedömas under apl. Två elever uppger dock att de inte vet om deras handledare vet vad de ska lära sig och vad som ska bedömas. Merparten av eleverna uppger att apl-ansvarig lärare antingen känner deras handledare sedan tidigare eller kontaktat handledarna och stämt av hur det är på arbetsplatsen.

Lärare uppger att det är apl-samordnaren som ansvarar för att bedöma om handledaren på apl är lämplig för uppdraget. En lärare berättar att många apl-platser har tagit emot elever i flera år, så för några handledare är det inget nytt uppdrag. Om det däremot rör sig om en ny handledare så tittar skolan på företagets renommé, handledarens kunskaper och utbildning samt handledarens roll i företaget. Enligt läraren görs bedömningen av handledarens lämplighet vid den första kontakten med arbetsplatsen. Läraren uppger att samtliga handledare till elever som läraren ansvarar för har bedömts vara lämpliga och ha tillräckliga kunskaper för uppdraget.

Rektorn uppger att skolan alltid gör en riskbedömning av apl-platserna och då även en bedömning av om utsedd handledare är lämplig för uppdraget. Enligt rektorn åligger det apl-samordnaren att göra denna bedömning, men en annan lärare vid skolan har också hjälpt till med bedömningen av ett antal apl-platser.

Frånvarorapportering i samband med apl

Huvudmannen uppger i sin redovisning att skolan har tagit fram en ny rutin för frånvarorapportering i samband med apl. Enligt den nya rutinen ska eleven kontakta skolan vid frånvaro från apl. Även handledaren ska kontakta skolan om en elev är frånvarande, genom att ringa alternativt skicka ett sms till skolans "frånvarotelefonnummer". Detta ska göras samma dag som eleven är frånvarande. Skolans administratör registrerar frånvaron i Schoolsoft och i samband med detta skickas ett automatiskt e-postmeddelande eller sms till elevens vårdnadshavare.

Uppföljning av närvaron under apl-perioden görs enligt huvudmannen löpande av mentor, men också av apl-ansvarig lärare. Om en elev har en påtaglig frånvaro ska det enligt rutinen uppmärksammas och vid behov startas en frånvaroutredning.

De rutiner som huvudmannen redogör för i sin redovisning bekräftas i intervjuer med elever och lärare. Lärare förtydligar att mentorerna kontrollerar sina elevers frånvaro veckovis eller varannan vecka. Om det

vid uppföljningen visar sig att en elev inte är på sin apl-plats, så pratar mentorn med eleven i fråga. Om frånvaron är hög, anmäls den till elevhälsoteamet och blir sedan ett ärende hos dem.

Rättslig reglering

Arbetsplatsförlagt lärande (apl)

Ett yrkesprogram ska enligt 16 kap. 16 § andra stycket skollagen innehålla arbetsplatsförlagt lärande.

Med arbetsplatsförlagt lärande avses enligt 1 kap. 3 § gymnasieförordningen lärande på ett program som genomförs på en eller flera arbetsplatser utanför skolan.

Arbetsplatsförlagt lärande ska enligt 4 kap. 12 § gymnasieförordningen i dess lydelse före den 1 januari 2024 förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. Varje vecka som genomförs på en arbetsplats ska för en elev i gymnasieskolan anses motsvara 23 timmars garanterad undervisningstid. Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.⁴

Av 4 kap. 13 § gymnasieförordningen framgår att om arbetsplatsförlagt lärande inte kan erbjudas på ett yrkesprogram i gymnasieskolan får utbildningen anordnas bara om planerade platser för arbetsplatsförlagt lärande inte kan tillhandahållas på grund av omständigheter som huvudmannen inte kunnat råda över, eller utbildningen av säkerhetsskäl inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan. Det arbetsplatsförlagda lärandet ska i dessa fall bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan. Innan huvudmannen för en gymnasieskola beslutar om detta ska huvudmannen samråda med det lokala programrådet. Om utbildning har skolförlagts på grund av att arbetsplatsförlagt lärande inte kan erbjudas, ska huvudmannen vidta de åtgärder som behövs för att utbildningen så snart som möjligt ska förläggas till en arbetsplats.

Av 4 kap. 14 § gymnasieförordningen framgår att det för en elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitas som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig.

⁴ Bestämmelsen i 4 kap. 12 § gymnasieförordningen har en ny lydelse från den 1 januari 2024 genom förordning (2023:654). Förordningen tillämpas för första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

Undervisningstid och lärande

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att med undervisning avses processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden. Med utbildning avses verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt skollagen inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

I förarbetena till skollagen, prop. 2009/10:165 s. 633, anges att i definitionen av begreppet undervisning ligger att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras. Exempelvis är slumpmässigt Tv-tittande som inte ingår om en del i pedagogisk planering inte undervisning i lagens mening.

Av 3 kap. 4 § gymnasieförordningen framgår att det ska finnas ett schema för läsåret eller kortare tid som innehåller uppgifter om samtliga undervisningspass och lärare.

Av 16 kap. 21 och 23 §§ skollagen samt 1 kap. 4 § gymnasieförordningen i bestämmelsernas tidigare lydelse framgår att det för varje ämne ska finnas en ämnesplan och att utbildningen inom varje ämne ska ges i form av en eller flera kurser. Ämnesplanerna innehåller respektive ämnes syfte, vilka kurser som ingår i ämnet och det centrala innehållet för varje kurs.⁵

Elevernas närvaro i utbildningen

Enligt 15 kap. 16 § skollagen ska en elev i gymnasieskolan delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag.

Av 12 kap. 1 § gymnasieförordningen framgår att om en elev på grund av sjukdom eller av annan orsak inte kan delta i skolarbetet, ska det snarast anmälas.

⁵ Bestämmelserna i 16 kap. 21 och 23 §§ skollagen har nya lydelse genom lag (2022:147) och bestämmelsen i 1 kap. 4 § gymnasieförordningen har en ny lydelse genom förordning (2023:654). Lagen och förordningen tillämpas för första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att huvudmannen har vidtagit åtgärder med anledning av Skolinspektionens föreläggande inom området apl och att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Av utredningen framgår att skolan har ordnat apl-platser åt samtliga elever i årskurs 2 och 3 på el- och energiprogrammet samt att apl genomförs i enlighet med rektorns beslut om vilka delar av kurser som ska förläggas till arbetsplatser genom apl.

Det framkommer visserligen uppgifter om att några elever har fått sina apl-platser sent och att ett fåtal elever inte har kunnat genomföra allt centralt innehåll som förlagts till apl på sina apl-platser, men detta har uppmärksammats av skolan som har vidtagit åtgärder för att säkerställa att eleverna får den apl som de har rätt till. Av utredningen framgår vidare att skolan gör en bedömning av apl-handledarnas lämplighet samt följer upp elevernas närvaro under apl och vid frånvaro meddelar elevens vårdnadshavare. Ärendet ska därför avslutas i den del som avser utbildning i apl på el- och energiprogrammet.

Bedömning och betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i sin redovisning att skolan har infört en ny arbetsrutin som innebär att lärarna löpande kan lyfta bedömningsfrågor i sina arbetslag. Huvudmannen uppger vidare att lärarna i början av höstterminen 2024 vid ett tillfälle diskuterade frågor om bedömning och betygssättning kopplat till apl. De områden som diskuterades var bland annat vilka kurser som ska ingå i apl, hur skolan ska arbeta med det centrala innehållet, hur eleverna ska visa sina förmågor på apl-platsen, hur elevernas arbete på apl ska värderas samt hur elevernas utveckling och bedömningen av deras kunskaper ska kommuniceras till eleverna.

Enligt huvudmannen får eleverna i samband med genomförande av apl med sig dokumentation, en "apl-pärm", med information till både elev och handledare om vilka kurser och vilket centralt innehåll som är förlagt till apl-perioden. Dokumentationen innehåller även ett exempel på hur trepartssamtalet kan utformas för att säkerställa att eleven förstår både sitt nuläge utifrån sitt lärande på apl, men också hur eleven ska kunna utvecklas vidare fram till dess att apl-perioden är avslutad. Huvudmannen uppger att som komplement till detta kommer eleverna få information i skolans administrativa system Studybee om hur det går för dem i kurserna som helhet. För att ytterligare säkerställa att elever, och även vårdnadshavare, förstår på vilka sätt elevernas apl vägs in i den totala

bedömningen i kurserna kommer ett möte för både elever och vårdnadshavare/föräldrar att hållas.

Elever uppger att det är undervisande lärare i de kurser som är förlagda till apl som också är betygssättande lärare. Några elever uppger att de har fått information om vad som beaktas vid betygssättningen och att det är väldigt tydligt. Eleverna uppger att läraren vid betygssättning utgår ifrån genomförda uppgifter, prov och det som eleverna har gjort på apl-platsen. Eleverna förklarar att de för en loggbok under apl och att läraren bland annat utgår ifrån loggboken vid betygssättning. Några elever uppger dock att de inte vet hur läraren gör sin bedömning och att de inte kan minnas att någon lärare har gått igenom det med dem. Två elever uppger att de inte vet hur de moment som de genomför under apl beaktas i samband med betygssättningen. Ingen av de intervjuade eleverna i årskurs 3 känner till att de ska ha haft något samtal med yrkeslärare och handledare för att gå igenom vilka moment som de har arbetat med på arbetsplatsen och hur väl de har utvecklats i förhållande till de betygskriterier som ska bedömas (trepårtssamtal).

Lärare A, B och J är betygssättande lärare i kurser som ingår i apl på el- och energiprogrammet. Lärarna uppger att de på sikt kommer att genomföra trepartssamtal, då de tillsammans med elev och handledare går igenom de uppgifter som eleven har gjort under apl-perioden, om någon del av det centrala innehållet inte har kunnat genomföras samt elevens närvaro. En lärare berättar att läraren även går igenom elevernas loggböcker för att se vad eleverna har gjort på sina arbetsplatser samt stämmer av detta med respektive handledare. Trepartssamtalen dokumenteras enligt lärarna i Google Drive, som är ett system för fildelning, där det finns en mall som lärarna utgår ifrån. På fråga om hur eleverna får veta hur de ligger till betygsmässigt i de kurser som är kopplade till apl uppger lärarna att eleverna får den informationen via betygssamtal och löpande genom Studybee och Google Classroom, som är de system som skolan använder sig av. En lärare tillägger att skolan har nya rutiner för apl, som innebär att all information som rör apl samlas i Google Drive. Detta har enligt läraren gjort det betydligt lättare att kontrollera och bedöma det som eleverna gör på apl.

Rektorn uppger att skolan ska ha kontakt med eller besöka elev och handledare minst tre gånger under apl-perioden. Det första tillfället sker enligt rektorn i samband med kartläggningen av apl-platsen, det andra tillfället genomförs för att stämma av att eleven får göra de uppgifter som förlagts till apl och det sista tillfället är trepartssamtalet. Läraren behöver inte besöka apl-platsen vid alla tre tillfällena, men åtminstone en gång. Rektorn uppger vidare att vid trepartssamtalet ska läraren göra en bedömning av allt som eleven har gjort på apl.

Vid Skolinspektionens intervjuer med elever och lärare den 12 november 2024 samt rektor och biträdande rektor den 20 november 2024, hade några trepartssamtal för eleverna i årskurs 3 på el- och energiprogrammet ännu inte genomförts. Detta då elevernas apl-period skulle pågå fram till påsklovet och trepartssamtal genomförs först i slutet av apl-perioden. Huvudmannen har dock den 27 mars 2025 inkommit med dokumentation från de trepartssamtal som vid denna tidpunkt hade genomförts samt kompletterande uppgifter om att övriga trepartssamtal var planerade till vecka 13 och 14. Av de dokumenterade trepartssamtalen framgår att betygssättande lärare vid dessa tillfällen har gjort en bedömning av hur väl eleven har utfört arbetsuppgifter under apl och utvecklat sina kunskaper i centralt innehåll som förlagts till apl.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 3 § skollagen framgår att en elev i gymnasieskolan och elevens vårdnadshavare fortlöpande ska informeras om elevens utveckling.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Av 3 kap. 15 § skollagen framgår att eleverna ska informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen.

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad.

Enligt 15 kap. 22 § skollagen ska betyg sättas på varje avslutad kurs.⁶

Av 15 kap. 24 § skollagen och 8 kap. 2 § gymnasieförordningen framgår att som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Betyg för ett icke godkänt resultat betecknas med ett F. Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Av Lgy 11, avsnitt 2.5 Bedömning och betyg, framgår att betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygskriterier som finns för varje kurs. Läraren ska vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de

⁶ Bestämmelsen har en ny lydelse från den 15 juli 2022 genom lag 2022:147. Lagen tillämpas den första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som påbörjats före den 1 juli 2025.

nationella betygskriterier som finns för respektive kurs och beakta även sådana kunskaper som en elev har tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att NTI Gymnasiet Macro AB har vidtagit åtgärder i enlighet med Skolinspektionens föreläggande och att verksamheten uppfyller författningarnas krav vad gäller bedömning och betygssättning. Av utredningen framgår att lärare beaktar de kunskaper som elever har visat under apl vid betygssättningen. Det framgår vidare att elever informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen i kurser som delvis genomförs som apl, både muntligen och skriftligen. Ärendet ska därför avslutas i den del som avser bedömning och betygssättning.

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Inför höstterminen 2024 har NTI Gymnasiet Nacka Strand genomgått organisatoriska förändringar och bytt namn till Drottning Blankas Gymnasieskola Nacka 2. Enligt huvudmannen innebär förändringarna bland annat ett tätare samarbete med skolenheten Drottning Blankas Gymnasieskola Nacka. Skolenheterna leds av samma rektor och har gemensam elevhälsotid. I och med detta har Drottning Blankas Gymnasieskola Nacka 2 nu tillgång till en skolsköterska.

Huvudmannen har den 27 mars 2025 inkommit med kompletterande uppgifter gällande skolsköterskans tjänstgöringsgrad vid Drottning Blankas Gymnasieskola Nacka 2. Huvudmannen uppger att skolsköterskan arbetar 20 procent mot skolan. Huvudmannen uppger vidare att samtliga elever vid Drottning Blankas Gymnasieskola Nacka 2 erbjuds hälsosamtal och tillgång till skolsköterska fem dagar i veckan. Huvudmannen har bifogat anställningsavtal avseende skolsköterskans tjänst och av anställningsavtalet framgår att skolsköterskan sedan den 21 juni 2024 är anställd vid Drottning Blankas Gymnasieskola Nacka 2.

Rättslig reglering

För elever i grundskolan ska det enligt 2 kap. 25 § skollagen finnas tillgång till elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att NTI Gymnasiet Macro AB har anställt en ny skolsköterska som sedan den 21 juni 2024 ingår i elevhälsan vid Drottning Blankas Gymnasieskola Nacka 2. Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av detta att huvudmannen har vidtagit åtgärder med anledning av Skolinspektionens anmärkning och att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav vad gäller tillgång till elevhälsa. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av juristen Johannes Behndig.

Juristen Elina Axelsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Charlotte Rosengren och Linnea Holmström Svedin medverkat.